

บันทึก

เรื่อง ราษฎรผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน
ตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒

สำนักงานรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๑๐๐๒/๘๕๒ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) แจ้งว่า สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยขอให้ตรวจสอบเกี่ยวกับการได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนของนายจอก ตรันกวาง ซึ่งมีเชื้อชาติและสัญชาติเวียดนาม และปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดสกลนครว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับ และกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคั้น พ.ศ.๒๕๑๒ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนต้องเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร หรือไม่ ซึ่ง กอ.รมน.เห็นว่า คำว่า “ราษฎร” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ จะหมายถึงผู้ที่มีสัญชาติอื่นซึ่งไม่ใช่สัญชาติไทยด้วยหรือไม่ หากหมายความว่ารวมถึงผู้มีสัญชาติอื่นด้วยที่จะเป็นผลให้คนต่างด้าวได้ไปซึ่งสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย ซึ่งน่าจะไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องนี้ เพราะควรสงวนสิทธิไว้กับผู้ที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น กอ.รมน.จึงหารือสำนักงานรัฐมนตรีว่า ความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

สำนักงานรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ มิได้นิยามคำว่า “ราษฎร” ไว้ และจะนำเอานิยามคำนี้ในกฎหมายอื่นมาใช้แปลความหมายย่อมไม่ได้ เพราะคำนิยามที่มีอยู่ในกฎหมายฉบับใดย่อมกำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับกฎหมายฉบับนั้นเท่านั้น และเมื่อพิจารณาความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้ให้ความหมายคำว่า “ราษฎร” ได้แก่ “พลเมืองของประเทศ” อันอาจหมายถึงพลเมืองที่สังกัด

๑ พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๑๕

มาตรา ๕ เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญหรือได้รับบาดเจ็บหรือตายในการสู้รบ และการสู้รบนั้นได้ก่อให้เกิดผลดียิ่งแก่การปราบปราม

เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๑ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบ หรืออำนวยการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จนได้รับคำชมเชยจากทางราชการ หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายดังกล่าวจนได้รับบาดเจ็บหรือตาย แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑

เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๒ จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการเป็นผลดีแก่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

อยู่กับประเทศ (The country to which he or she belongs) ซึ่งโดยนัยนี้ย่อมหมายถึงผู้มีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ อย่างไรก็ดีตาม เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ถูกต้อง และเพื่อความรอบคอบเนื่องจากการตีความในเรื่องนี้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ได้รับเหรียญพิทักษ์เสรีชน ซึ่งได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ แล้ว มีบัญชาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความในปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และ กอ.รมน.) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย) แล้ว มีความเห็นเป็นสองฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นกฎหมายพิเศษซึ่งเหรียญพิทักษ์เสรีชนจะพระราชทานเฉพาะแก่บุคคลบางประเภทคือ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบ ฯลฯ กับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เมื่อไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่จะแสดงให้เห็นว่า ทหาร ตำรวจ ข้าราชการและราษฎร หมายความว่ารวมถึงทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งมีได้มีสัญชาติไทยด้วยแล้วย่อมเข้าใจได้ว่า ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ ต้องเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการของประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้มีสัญชาติไทย และราษฎรก็ต้องมีความหมายอย่างเดียวกัน คือ ต้องเป็นราษฎรของประเทศไทย ซึ่งมีสัญชาติไทยเช่นเดียวกันด้วย หากกฎหมายประสงค์จะให้มีการพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนแก่ผู้มีสัญชาติอื่นด้วยแล้วก็น่าจะบัญญัติว่า เหรียญพิทักษ์เสรีชนจะพระราชทานแก่ผู้ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ฯลฯ ดังนั้น ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎรตามมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงหมายถึง ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎรของประเทศไทย ซึ่งมีสัญชาติไทยเท่านั้น

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชนฯ มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เมื่อกฎหมายมิได้มีบทบัญญัติว่าผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วบุคคลใด ๆ ที่เข้าลักษณะตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดแล้วย่อมมีสิทธิได้รับพระราชทานโดยทัดเทียมกัน เมื่อพิจารณาเงื่อนไขตามมาตรา ๕ แล้วจะเห็นว่าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ ๒ ประการ คือเงื่อนไขที่เกี่ยวกับตัวบุคคล และเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการกระทำ ปัญหาที่ขอให้พิจารณานี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเงื่อนไขที่เกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งมาตรา ๕ ได้กำหนดว่าต้องเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ฝ่ายที่สองเห็นด้วยกับฝ่ายที่หนึ่งว่า บรรดาทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎรนั้นจะต้องหมายถึง ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ของไทย หรือตามกฎหมายไทย แต่การเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ของไทยนั้นมีความหมายต่างจากการเป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ที่มีสัญชาติไทยสำหรับทหาร ตำรวจ ข้าราชการ นั้น จะต้องผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่ มิใช่ขึ้นอยู่กับกฎหมายที่เป็นปัญหานี้ หากแต่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยทหาร ตำรวจ

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

หรือข้าราชการในกรณีที่ถูกหมายว่าด้วยการนั้น ๆ บัญญัติให้ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้นจึงจะเป็นทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการได้ ผู้ที่จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนตามพระราชบัญญัตินี้จะมีแต่ทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการที่มีสัญชาติไทย แต่ถ้าหากกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ มิได้บัญญัติให้ผู้ที่จะเข้าเป็นทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการต้องมีสัญชาติไทยแล้ว ผู้ที่จะมีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนในฐานะเป็นทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการ ก็อาจเป็นคนต่างด้าวได้ สำหรับคำว่า “ราษฎร” นั้นก็เช่นเดียวกัน ย่อมหมายถึงราษฎรของประเทศไทย แต่มีปัญหาว่าการจะเป็นราษฎรของประเทศไทยนั้นจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้น ฝ่ายที่สองเห็นว่าโดยที่พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มิได้บัญญัตินิยามไว้ และเมื่อตรวจสอบจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้วก็ได้ความแต่เพียงว่า “ได้แก่พลเมืองของประเทศ” และคำว่า “พลเมือง” ก็ให้หมายความว่า “ประชาชน, ชาวประเทศ” ซึ่งก็ไมอาจยืนยันได้ว่าจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แล้ว ก็จะได้เห็นได้ชัดเจนว่า คำว่า “ราษฎร” ที่ใช้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๙๐^๓ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ มาตรา ๕๕^๔ และมาตรา ๖๐^๕ มีความมุ่ง

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๙๐ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคนเศษของหนึ่งแสนห้าหมื่นถ้าถึงเจ็ดหมื่นห้าพันหรือกวนั้นให้นับเป็นหนึ่งแสนห้าหมื่น

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือเขตจังหวัดแต่ละจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่กรุงเทพมหานคร ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสามเขตและจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละเท่า ๆ กัน หรือใกล้เคียงกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยต้องแบ่งพื้นที่เขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน

^๔พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๕๕ ถ้าราษฎรคนใดทั้งให้บ้านเรือนชั่วคราวหรือปล่อยให้โสโครกโสมนอาจจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อยู่ในที่นั้น หรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกันหรือผู้ที่ไปมา หรือให้เกิดอัคคีภัย หรือโรคภัย ให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลปรึกษากัน ถ้าเห็นควรจะบังคับให้ผู้ที่อยู่ในที่นั้นแก้ไขเสียให้ตักดับได้ ถ้าผู้นั้นไม่ทำตามบังคับก็ให้กำนันนำความร้องเรียนต่อกรมการอำเภอ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๖๐ ในเวลาใดมีการนัดทุกข์ หรือประชุมชนเป็นการใหญ่ในตำบลนั้น กำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลพร้อมกันมาช่วยพิทักษ์รักษาความเรียบร้อยในที่นั้น ถ้าแลเห็นเป็นการจำเป็นแล้วจะขอแรงราษฎรมาช่วยด้วยก็ได้

^๕พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

หมายถึงบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นฝ่ายที่สองจึงเห็นว่า คำว่า “ราษฎร” ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒มีความหมายถึงผู้มีสัญชาติไทยและคนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยด้วย

โดยที่ปัญหาที่ว่า ราษฎรผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ จะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่นั้น กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ประธานกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ เห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญที่สมควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้จัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าวตามนัยข้อ ๑๓ (๒)^๖ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาที่สำนักงานกฤษฎีกาได้รับหรือโดยได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานปลัดสำนักงานนายกรัฐมนตรี และ กอ.รมน.) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย) และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมและกรมทางหลวง) แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ มิได้นิยามคำว่า “ราษฎร” ไว้ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก็ให้ความหมายแต่เพียงว่า “พลเมืองของประเทศ” และคำว่า “พลเมือง” หมายความว่า “ประชาชน, ชาวประเทศ” ซึ่งเมื่อได้พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ราษฎร” แล้วย่อมเข้าใจได้ว่าหมายถึง บุคคลทั่ว ๆ ไปที่อยู่ในภายในประเทศโดยไม่จำกัดสัญชาติว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว และมาตรา ๓ ^๗ แห่ง

มาตรา ๕๕ ถ้าราษฎรคนใดทิ้งให้บ้านเรือนชำรุดรุงรังหรือปล่อยให้โสโครกโสมนอาจจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อยู่ในที่นั้น หรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกันหรือผู้ที่ไปมา หรือให้เกิดอัคคีภัย หรือโรคภัย ให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลปรึกษากัน ถ้าเห็นควรจะบังคับให้ผู้ที่อยู่ในที่นั้นแก้ไขเสียให้ถึงบังคับได้ ถ้าผู้นั้นไม่ทำตามบังคับก็ให้กำนันนำความร้องเรียนต่อกรมการอำเภอ

๑๗๑

๑๗๑

มาตรา ๖๐ ในเวลาใดมีการนัดชดถุข หรือประชุมชนเป็นการใหญ่ในตำบลนั้น กำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลพร้อมกันมาช่วยพิทักษ์รักษาความเรียบร้อยในที่นั้น ถ้าแลเห็นเป็นการจำเป็นแล้วจะขอแรงราษฎรมาช่วยด้วยก็ได้

^๖ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒

ข้อ ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(๒) เมื่อกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งเห็นว่ามีความสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

^๗พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒

พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.๒๕๑๒ บัญญัติว่า “ให้มีเหรียญเพื่อพระราชทานแก่ผู้ที่กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เรียกว่า “เหรียญพิทักษ์เสรีชน” ใช้อักษรย่อว่า “ส.ช.” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ว่าได้ถวายพระราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนแก่ผู้กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์และผู้กระทำการปราบปรามฯจะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนไม่ว่าจะเป็นชั้นที่ ๑ หรือชั้นที่ ๒ ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของการปฏิบัติการเป็นสำคัญดังที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ถ้าปฏิบัติการด้วยความกล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บหรือตายในการสู้รบ และการสู้รบนั้นได้ก่อให้เกิดผลดียิ่งแก่การปราบปราม ก็จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑ หรือถ้าได้ปฏิบัติการสู้รบหรืออำนวยความสะดวกการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จนได้รับคำชมเชยจากทางราชการ หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายดังกล่าวจนได้รับบาดเจ็บหรือตาย แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑ ก็จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๑ หรือถ้าได้ปฏิบัติการเป็นผลดีแก่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ก็จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๒ จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนมุ่งหมายถึงการกระทำหรือการปฏิบัติที่ยิ่งกว่าลักษณะของตัวบุคคลหรือของผู้ปฏิบัติการ การระบุประเภทตัวบุคคล ทหาร ตำรวจข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบ ฯลฯ ก็เพื่อเน้นให้เห็นว่าการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เป็นการกระทำที่บุคคลดังกล่าวจะต้องปฏิบัติหรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของตน โดยเฉพาะคำว่า “ราษฎร” น่าจะมีความหมายถึงผู้ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทยยิ่งกว่าผู้มีสัญชาติไทย เพราะการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เป็นการกระทำเพื่อความสงบสุขของบุคคลทุกคนที่อยู่หรืออาศัยอยู่ในประเทศไทย มิใช่เพื่อผู้มีสัญชาติไทยโดยเฉพาะ และก็มีใช่เป็นการกระทำของผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้นที่จะต้องกระทำเพื่อคนไทยและคนต่างด้าวที่อยู่ในราชอาณาจักรด้วย ฉะนั้นการที่กฎหมายใช้คำว่า “ราษฎร” จึงเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นคำกลาง ๆ มีความหมายทั่ว ๆ ไป และใช้บังคับได้ทั้งผู้ที่มีสัญชาติไทยและคนต่างด้าว และสอดคล้องกับความหมายของคำว่า “พิทักษ์เสรีชน”

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย)จึงเห็นว่า คำว่า “ราษฎร” ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ หมายความว่าผู้ที่มีสัญชาติอื่นที่มีใช้สัญชาติไทยด้วย

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

มาตรา ๓ ให้มีเหรียญเพื่อพระราชทานแก่ผู้ที่กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เรียกว่า “เหรียญพิทักษ์เสรีชน” ใช้อักษรย่อว่า ส.ช.

“โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

รองเลขาธิการฯ
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๓๔